

Asia: VN/10574/2025-VM-133

**Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi
sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain 2 §:n
muuttamisesta**

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Asia: VN/10574/2025-VM-133

Suhanko Arctic Platinum Oy:n lausunto esityksestä kaivostoiminnan sähköveroluokan muuttamiseksi

Kiitämme mahdollisuudesta antaa lausuntomme kaivosten sähköveroluokan muutosta koskevaan lausuntopyyntöön (Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain 2 §:n muuttamisesta VN/10574/2025-VM-133).

Yhtiöstä ja Suhangon kaivoshankkeesta

Suhanko Arctic Platinum Oy (SAP) on kehittämässä suurta Suhangon kaivoshanketta Ranuan ja Tervolan kuntien alueella Etelä-Lapissa. SAP:n omistaa ja sitä hallinnoi isobritannialainen pääomasijoitusyhtiö CD Capital Asset Management Ltd (CD Capital).

Suhangon monimetalliesiintymät sisältävät palladiumia, platinaa, kuparia, nikkeliä, rodiumia, kobolttia ja kultaa. Nämä kaivannaiset muodostavat 'korin' vihreän energian kriittisiä metalleja

akkuteollisuudelle, vetytaloudelle ja Euroopan energiasiirtymälle. Suhangon metallit löytyvät Euroopan unionin kriittisten raaka-aineiden listalta (CRMA).

Suunnitelman mukaan kaivoksessa louhitaan malmia 10 miljoona tonnia vuodessa ja louhitut malmit rikastetaan Suhangon alueelle rakennettavassa rikastamossa tavanomaista sulfidien vaahdotusrikastusprosessia käyttäen. Kaivos- ja rikastustoiminnan tuotteina syntyy kahta eri mineraalirikastetta, kuparirikastetta ja nikkelikastetta, jotka molemmat sisältävät platinaryhmän metalleja. Nämä kaivoksen tuotteet myydään sulatoille jatkojalostettavaksi. Suhangon varmennettujen malmivarojen perusteella kaivoksen toiminta-ajaksi on arvioitu reilusti yli 20 vuotta. Toteutuessaan kaivoshankkeella olisi huomattavat aluetaloudelliset ja työllistävät vaikutukset.

Suhangon kaivoshanketta on tutkittu ja kehitetty järjestelmällisesti vuodesta 2000 lähtien, minkä vuoksi hankkeen lupaprosessit ovat edenneet varsin pitkälle. Kaivoshankkeella on mm. kaivostoimintaan tarvittavat kaavat sekä lainvoimainen kaivoslupa. Pohjois-Suomen aluehallintovirasto myönsi SAP:lle uuden ympäristö- ja vesitalousluvan 19.6.2025 ja Tukes myönsi SAP:lle Suhangon kaivospiirin apualueen kaivoksen purkuputken rakentamista varten 30.12.2024. Molempien lupien käsittely on meneillään hallinto-oikeuksissa.

Suhangon kaivoshankkeen lopullinen kannattavuusselvitys on käynnissä.

SAP vastustaa esitystä kaivosten sähköveroluokan muuttamiseksi

SAP:n tavoitteena on rakentaa uudenaikainen kaivos, joka hyödyntää parasta käyttökelpoista tekniikkaa haitallisten ympäristövaikutusten minimoimiseksi. CO₂ päästöjen vähentämiseen pyritään täysin sähköistetyllä malmin ja sivukiven kuljetusratkaisulla. Kaivoshankkeen kannattavuusselvityksessä tavoitteena on kaivoksen konekannan käyttövoiman sähköistäminen mahdollisimman pitkälle, uusiutuvan energian runsasta tarjontaa hyödyntämällä.

Aiemman alustavan kannattavuusselvityksen suunnitelmassa louheen kuljetus suunniteltiin dieselkäyttöisillä kiviautoilla. Meneillään olevassa selvityksessä tämä pyritään korvaamaan täysin sähköisellä kuljetusratkaisulla sekä malmin, että sivukiven osalta. Kannattavuusselvityksessä tehdyn alustavan laskelman mukaan kasvihuonekaasupäästöt (GHG) vähenisivät yhteen viidesosaan – yhteen seitsemäsosaan dieselautovaihtoehtoon verrattuna, mikäli kaivosta avattaessa investoimme sähköisiin kuljetusratkaisuihin.

Alustavien arvioiden mukaan kaivoksen ja rikastamon veroluokan korotuksella olisi merkittävästi suurempi negatiivinen vaikutus kaivoksen kannattavuuteen kuin korotetulla kaivosmineraaliverolla.

Pahimmillaan sähköveron kiristäminen lisää sähköisen kuljetusratkaisun operatiivisia kustannuksia siinä määrin, että merkittäviä sähköistämisen aloitusinvestointeja ei pystytäkään tekemään. Tämä tulee kannustamaan perinteiseen dieselautokuljetukseen perustuvaan toimintaan.

SAP:n näkemyksen mukaan esitetty sähköveroluokan muutos olisi sekä hallitusohjelman, että EU:n tavoitteiden vastainen.

SAP:n päämääränä on kehittää Suhangon kaivoshanketta hallitusohjelmassa esitettyjen tavoitteiden mukaisesti, jotka ovat linjassa myös vastuullisten kansainvälisten rahoittajien päämäärien ja ilmastotavoitteiden kanssa. Toteutuessaan Suhangon kaivos olisi ensimmäinen Suomessa, jossa kaikki kiviaineksen kuljetus tapahtuu täysin sähköistä kuljetusratkaisua käyttäen.

Emme jaa ministeriön näkemystä, jonka mukaan veromuutoksella olisi vain vähäinen vaikutus kaivostoiminnan sähköistymiseen ja sitä kautta hiilidioksidipäästöjen vähentämiseen, päinvastoin, kaivosalan omat edellytykset sähköistää toimintaansa ja vähentää CO₂-päästöjä heikkenisivät merkittävästi.

Toimintojen sähköistäminen ja modernien parhaiden toimintatapojen käyttöönotto on tehokkainta uutta kaivosta suunniteltaessa ja rakennettaessa, jolloin pystymme jo suunnitteluvaiheessa varautumaan toimintojen tarpeisiin. Kaivoksen avaamisen jälkeen siirtyminen fossiilisesta energiasta uusiutuvaan energiaan on aina haastavampaa ja tehottomampaa. SAP on tarvittaessa valmis esittelemään Suhanko-hankkeen sähköistämiseen liittyviä investointisuunnitelmiaan sekä esitetyn sähköveron lisäyksen vaikutusta kaivoksen sähköistämiseen suhteessa perinteisiin energiamuotoihin sekä valintojen vaikutusta kasvihuonepäästöihin.

Täydessä tuotannossa Suhangon kaivoksessa siirretään malmia ja sivukiveä jopa 50 miljoonaa tonnia vuodessa, mihin kuluu huomattava määrä energiaa. Pahimmillaan korotetun sähköveron vaikutuksesta täysin sähköisen kuljetusratkaisun käyttöönotto muuttuu kannattamattomaksi ja joka tapauksessa sillä tulisi olemaan merkittävä negatiivinen vaikutus Suhangon kaivoksen kilpailukykyyn verrattuna erityisesti sellaisiin kaivoksiin Euroopan ja Pohjois-Amerikan ulkopuolella, joissa ympäristö- ja työvoimastandardit ovat heikkommat.

Rovaniemellä 8.8.2025

Suhanko Arctic Platinum Oy

Juha Rissanen

Maajohtaja

Rissanen Juha
Suhanko Arctic Platinum Oy